

Richtlijn mishandeling en poging zware mishandeling (polarisnummer 5.14)

Categorie: strafvordering

Rechtskarakter: aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 4 Wet RO

Afzender: College van procureurs-generaal

Adressaat: Hoofden van de parketten

Registratienummer: 2011R035

Datum vaststelling: 29/11/2011

Datum inwerkingtreding: 31/12/2011

Geldigheidsduur: 30/12/2015

Vervallen: Richtlijn mishandeling (1999R012)

Publicatie in Stcrt: pm

Relevante beleidsregels OM:

Wetsbepalingen: artt. 22b, 300, 302/45 en 304 WvSr.

Jurisprudentie:

Bijlagen: 2

Beschrijving

Deze richtlijn ziet op mishandeling, zoals bedoeld in art. 300 WvSr en poging zware mishandeling, zoals bedoeld in artikel 302 en 45 WvSr. Zware mishandeling, zoals bedoeld in art. 302 WvSr., blijft in deze richtlijn buiten beschouwing. Beoordeling van (poging zware) mishandeling geschiedt primair op basis van het toegebrachte letsel en het eventuele wapengebruik. Bij gebruik van een (vuur)wapen in de zin van de wet Wapens en Munitie dient het wapenfeit als extra feit vervolgd te worden.

Indien de (poging zware) mishandeling plaats vindt in samenhang met een evenement dient dit strafverzwarend te worden beoordeeld. Daarnaast wordt een sanctieverzwarende invloed toegekend aan de relatie tussen slachtoffer en verdachte; in geval van een afhankelijke situatie of in geval van discriminatoire aspecten dient dit strafverzwarend te worden beoordeeld. Ook indien de (poging zware) mishandeling een ambtenaar treft of een willekeurig gekozen slachtoffer is een zwaardere sanctie geïndiceerd. Slechts indien de verdachte de (poging zware) mishandeling min of meer over zichzelf heeft afgeroepen door de verdachte te tergen of het delict 'uit te lokken' dient dit, afhankelijk van het toegebrachte letsel, als strafverminderend te worden beoordeeld.

Bij poging zware mishandeling is ingevolge art. 22b WvSr het opleggen van (enkel) een taakstraf uitgesloten indien er sprake is van een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer.

Aard van de richtlijn

Commuun

Basisdelicten

- Mishandeling
- Poging zware mishandeling

Wettekst

- Wetboek van Strafrecht art. 300
- Wetboek van Strafrecht art 302
- Wetboek van Strafrecht art 45
- Wetboek van Strafrecht art. 304
- Wetboek van Strafrecht art. 22b

Basisdelict poging zware mishandeling 5.14.02

Beschrijving

Poging zware mishandeling. Dit delict kent een hoger aantal basispunten dan mishandeling omdat hier de opzet van de dader gericht is op het toebrengen van zwaar lichamenlijk letsel.

Toepasselijk kader

Aanwijzing kader voor strafvordering

Basispunten

40 punten

Strafbeschikking

Nee

Basisfactoren

Aard van het letsel

- Geen letsel 0 pt
- Licht letsel, zoals blauw oog, bloedneus, tand door de lip, lichte kneuzingen of lichte ontvellingen; letsel waarvoor in de regel geen medische hulp hoeft te worden ingeroepen. 5pt
- Letsel voor de behandeling waarvan hulp van een eerstelijns arts dient te worden ingeroepen, zoals wonden waarvoor, uit cosmetisch oogpunt minder ernstige, hechtingen nodig zijn, een lichte hersenschudding, zwaardere kneuzingen of ontvellingen 15 pt (CKT)
- Zwaarder letsel, voor de behandeling waarvan een medisch specialist nodig is. Letsel dat als regel niet wordt begrepen in art. 82 WvSr. zoals gebitsschade, gebroken neus, jukbeen of sleutelbeen, littekens in het gezicht of een zware hersenschudding 30 pt (CKT)

(CKT) + contra-indicatie kale taakstraf

Gebruik van een voorwerp of wapen

- Geen wapen 0 pt
- Slag- of stootwapen of een als zodanig aan te merken voorwerp.

Overig voor mishandeling geschikt voorwerp/wapen 20 pt

- Steekwapen (glas of mes) 40 pt (CKT)
- Voertuig (inrijden op) 50 pt (CKT)
- Vuurwapen 60 pt (GS)

(CKT) + contra-indicatie kale taakstraf

(GS) + in beginsel gevangenisstraf

Delictspecifieke factoren

Medeplegen

- er is geen sprake van medeplegen + 0%
- er is sprake van medeplegen + 25%

Afhankelijke situatie

Slachtoffer kwalificeert de strafmaat

- Het slachtoffer kwalificeert de strafmaat niet +0 %
- Het slachtoffer was een ambtenaar en het misdrijf werd terzake of gedurende de rechtmatige uitoefening van zijn bediening gepleegd +200 %
- Het slachtoffer was een andere beroepsbeoefenaar en het misdrijf werd terzake of gedurende de rechtmatige uitoefening van zijn beroep gepleegd +200 %
- Het slachtoffer stond in een afhankelijke situatie tot de verdachte +33 %
- Het slachtoffer verhinderde of probeerde te verhinderen dat een geweldsdelict gepleegd ging worden +150 %

Willekeurig gekozen slachtoffer

- Geen willekeurig gekozen slachtoffer +0 %
- Willekeurig gekozen slachtoffer +25 %

Discriminatoire aspecten

- Geen sprake van discriminatoire aspecten +0 %
- Er is sprake van discriminatoire aspecten bij een minder ingrijpend feit +50 %
- Er is sprake van discriminatoire aspecten en het betreft een ingrijpend feit +100 % (DV, TS)

(DV) + dagvaarden
(TS) = in beginsel taakstraf

In samenhang met een evenement

- Geen sprake van samenhang met een evenement +0 %
- Er is sprake van samenhang met een evenement +75 %

Indien beoordeling van dit basisdelict tevens plaats vindt op grond van de beoordelingsfactor 'aard van het letsel', houdt die factor verband met de factor 'aanleiding'. Indien sprake is van 'geen letsel', 'licht letsel' of 'letsel', zoals benoemd in de beoordelingsfactor 'aard van het letsel' dient de factor 'aanleiding' als mogelijk strafverminderend te gelden; in geval van zwaarder letsel kan niet worden gesproken van een redelijk verband tussen het tergen en het toegebrachte letsel.

Aanleiding

- Geen sprake van 'uitlokking' of tergen door het slachtoffer of de benadeelde +0 %
- Er is sprake van 'uitlokken' en/of tergen door het slachtoffer of de benadeelde -25 %

Agressie in het verkeer

- Geen sprake van agressie in het verkeer +0 %
- Er is sprake van agressie in het verkeer +25 %

Wettelijke factoren

Medeplichtigheid

- Dader +0 %
- Medeplichtige -33 %

Recidiveregeling

Mate van recidive (5 jaar)

- Geen recidive +0 %
- 1 maal binnen 2 jaar +50 % (NH)
- 1 maal binnen 2-5 jaar +50 %
- Meermalen +100 % (DV, NH)

(DV) + dagvaarden

(NH) + naast hogere sanctie

Draagkracht

Geen

Maatwerk

Geen

Speciale regelingen

- Schaderegeling

Bijzonderheden

Gelet op het wettelijk strafmaximum is het aanbieden van een transactie of opleggen van een strafbeschikking bij dit delict niet mogelijk.

Ingevolge art. 22b WvSr is het opleggen van een taakstraf mogelijk indien daarnaast een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel wordt geëist/opgelegd. Alleen indien er geen sprake is van een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer is een kale taakstraf mogelijk

Bij gebruik van een (vuur)wapen in de zin van de wet Wapens en Munitie dient het wapenfeit als extra feit vervolgd te worden. Gezien de ernst van het delict dient in alle gevallen te worden gedagvaard .

Toelichting: Er komen twee nieuwe basisfactoren 'aard van het letsel' en 'Gebruik van een voorwerp of wapen' met andere nummers, die alleen van toepassing zijn op poging zware mishandeling (niet opgenomen zijn zwaar lichamenlijk letsel -het betreft immers een poging- en nepvuurwapen, toegevoegd is inrijden met een voertuig)).

Aard van het letsel 3.01.80

Beschrijving

Als mogelijk gevolg van een delict speelt eventueel letsel een belangrijke rol. Het slachtoffer en/of de benadeelde ervaart het delict als ernstiger naarmate de aard van het letsel ernstiger is. Om die reden dient de aard van het toegebrachte letsel een strafverzwarende invloed te hebben bij de beoordeling van het delict. Bij meer dan licht letsel wordt er een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer aanwezig geacht en kan ingevolge art. 22b lid 1 sub a WvSr geen kale taakstraf meer worden gevorderd.

Soort factor

Basisfactor

Antwoordmogelijkheden

- Geen letsel 0 pt
- Licht letsel, zoals blauw oog, bloedneus, tand door de lip, lichte kneuzingen of lichte ontvellingen; letsel waarvoor in de regel geen medische hulp hoeft te worden ingeroepen. 5 pt
- Letsel voor de behandeling waarvan hulp van een eerstelijns arts dient te worden ingeroepen, zoals wonden waarvoor, uit cosmetisch oogpunt minder ernstige, hechtingen nodig zijn, een lichte hersenschudding, zwaardere kneuzingen of ontvellingen 15 pt (CKT)
- Zwaarder letsel, voor de behandeling waarvan een medisch specialist nodig is. Letsel dat als regel niet wordt begrepen in art. 82 WvSr. zoals gebitsschade, gebroken neus, jukbeen of sleutelbeen, littekens in het gezicht of een zware hersenschudding 30 (CKT)

(CKT) + contra-indicatie kale taakstraf

Uitgangspunt indien onbekend

Geen letsel

Bijzonderheden

Geen

Zie basisdelicten

- poging zware mishandeling

Gebruik van een voorwerp of wapen 3.01.81

Beschrijving

Indien bij poging zware mishandeling een voorwerp, voertuig of wapen wordt gehanteerd om dit delict een grotere impact te geven dient dit strafverzwarend te worden beoordeeld. Naarmate de globale gevaarstelling van het wapen groter is, is de dreigende werking voor het slachtoffer groter. Een zwaardere sanctie is daardoor geïndiceerd. Bij gebruik van een (vuur)wapen in de zin van de wet Wapens en Munitie dient het wapenfeit als extra feit vervolgd te worden.

Bij gebruik van een steekwapen of voertuig wordt een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer aanwezig geacht en kan op grond van art. 22b lid 1 sub a WvSr een kale taakstraf niet meer worden geëist/opgelegd.

Soort factor

Basisfactor

Antwoordmogelijkheden

- Geen wapen 0 pt
- Slag- of stootwapen of een als zodanig aan te merken voorwerp. Overig voor mishandeling geschikt voorwerp/wapen 20 pt
- Steekwapen (glas of mes) 40 pt (CKT)
- Voertuig (inrijden op) 50 pt (CKT)
- Vuurwapen 60 pt (GS)

(CKT) + contra-indicatie kale taakstraf
(GS) + in beginsel gevangenisstraf

Uitgangspunt indien onbekend

Geen wapen

Bijzonderheden

Geen

Zie basisdelicten

- poging zware mishandeling

De zojuist genoemde nieuwe basisfactoren zijn gebaseerd op twee bestaande, zie hieronder. Omdat de strafpunten in de nieuwe basisfactoren zijn verhoogd moeten ook de hieronder vermelde bestaande basisfactoren worden aangepast. Deze wijzigingen hebben betrekking op andere basisdelicten, waarop deze factoren van toepassing zijn en die zijn gepleegd vanaf de datum van inwerkingtreding. Voor vier basisdelicten wordt de factor 'Aard van het letsel' mede nog aangepast in verband met het nieuwe artikel 22b Wetboek van Strafrecht. Dat noopt tot splitsing van de factor aard van het letsel (en toevoeging van een nieuwe (3.01.83)).

Aard van het letsel 3.01.05

Beschrijving

Als mogelijk gevolg van een delict speelt eventueel letsel een belangrijke rol. Het slachtoffer en/of de benadeelde ervaart het delict als ernstiger naarmate de aard van het letsel ernstiger is. Om die reden dient de aard van het toegebrachte letsel een strafverzwarende invloed te hebben bij de beoordeling van het delict.

Soort factor

Basisfactor

Antwoordmogelijkheden

- Geen letsel 0 pt
- Licht letsel, zoals blauw oog, bloedneus, tand door de lip, lichte kneuzingen of lichte ontvellingen; letsel waarvoor in de regel geen medische hulp hoeft te worden ingeroepen. 5 pt
- Letsel voor de behandeling waarvan hulp van een eerstelijns arts dient te worden ingeroepen, zoals wonden waarvoor, uit cosmetisch oogpunt minder ernstige, hechtingen nodig zijn, een lichte hersenschudding, zwaardere kneuzingen of ontvellingen 15 pt
- Zwaarder letsel, voor de behandeling waarvan een medisch specialist nodig is. Letsel dat als regel niet wordt begrepen in art. 82 WvSr. zoals gebitsschade, gebroken neus, jukbeen of sleutelbeen, littekens in het gezicht of een zware hersenschudding 30 pt (DV, CT)
- Zwaar lichamenlijk letsel, zoals bedoeld in art. 82 WvSr. Ook buiten die gevallen kan lichamenlijk letsel als zwaar worden beschouwd. Daarbij geldt het criterium dat het letsel voldoende belangrijk is om naar normaal spraakgebruik als zwaar te worden aangemerkt. Van belang zijn daarbij de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel. 50 pt (DV, CT)

(DV) + dagvaarden

(CT) + contra-indicatie taakstraf

Uitgangspunt indien onbekend

Geen letsel

Bijzonderheden

Geen

Zie basisdelicten

- mishandeling

Aard van het letsel 3.01.83

Beschrijving

Als mogelijk gevolg van een delict speelt eventueel letsel een belangrijke rol. Het slachtoffer en/of de benadeelde ervaart het delict als ernstiger naarmate de aard van het letsel ernstiger is. Om die reden dient de aard van het toegebrachte letsel een strafverzwarende invloed te hebben bij de beoordeling van het delict.

Indien er bij openlijk geweld sprake is van enig lichamelijk letsel dient ingevolge art. 22b lid 1 sub a WvSr geen kale taakstraf meer te worden gevorderd wanneer er sprake is van een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het/de slachtoffer(s). Indien er bij verzet en ambtsdwang sprake is van enig lichamelijk letsel is een kale taakstraf uitgesloten (art 22b lid 1 sub b WvSr). Een taakstraf voor alle genoemde delicten is wel mogelijk indien daarnaast een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel wordt geëist/opgelegd.

Soort factor

Basisfactor

Antwoordmogelijkheden

- Geen letsel 0 pt
- Licht letsel, zoals blauw oog, bloedneus, tand door de lip, lichte kneuzingen of lichte ontvellingen; letsel waarvoor in de regel geen medische hulp hoeft te worden ingeroepen. 5 pt (DV, CKT)
- Letsel voor de behandeling waarvan hulp van een eerstelijns arts dient te worden ingeroepen, zoals wonden waarvoor, uit cosmetisch oogpunt minder ernstige, hechtingen nodig zijn, een lichte hersenschudding, zwaardere kneuzingen of ontvellingen 15 pt (DV, CKT)
- Zwaarder letsel, voor de behandeling waarvan een medisch specialist nodig is. Letsel dat als regel niet wordt begrepen in art. 82 WvSr. zoals gebitsschade, gebroken neus, jukbeen of sleutelbeen, littekens in het gezicht of een zware hersenschudding 30 pt (DV, CKT)
- Zwaar lichamelijk letsel, zoals bedoeld in art. 82 WvSr. Ook buiten die gevallen kan lichamelijk letsel als zwaar worden beschouwd. Daarbij geldt het criterium dat het letsel voldoende belangrijk is om naar normaal spraakgebruik als zwaar te worden aangemerkt. Van belang zijn daarbij de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel. 50 pt (DV, CKT)

(DV) + dagvaarden

(CKT) + contra-indicatie kale taakstraf

Uitgangspunt indien onbekend

Geen letsel

Bijzonderheden

Geen

Zie basisdelicten

- ambtsdwang door geweld tegen personen
- openlijk geweld tegen personen
- openlijk geweld tegen personen en goederen
- verzet met geweld tegen personen

Gebruik van een wapen 3.01.16

Beschrijving

Indien bij mishandeling, openlijke geweldpleging of bedreiging een wapen wordt gehanteerd om dit delict een grotere impact te geven dient dit strafverzwarend te worden beoordeeld. Naarmate de globale gevaarzetting van het wapen groter is, is de dreigende werking voor het slachtoffer groter. Een zwaardere sanctie is daardoor geïndiceerd.

Soort factor

Basisfactor

Antwoordmogelijkheden

- Geen wapen 0 pt
- Slag- of stootwapen of een als zodanig aan te merken voorwerp. Overig voor bedreiging/mishandeling geschikt voorwerp/wapen. 20 pt
- Steekwapen, of een als zodanig aan te merken voorwerp 40 pt
- (Nep)vuurwapen, niet uitsluitend gebruikt als slag- of stootwapen 60 pt (DV, GS)

(DV) + dagvaarden

(GS) + in beginsel gevangenisstraf

Uitgangspunt indien onbekend

Geen wapen

Bijzonderheden

Geen

Zie basisdelicten

- ambtsdwang door geweld tegen personen
- ambtsdwang door bedreiging met geweld
- bedreiging, mondeling en/of door middel van gebaren of schriftelijk
- mishandeling
- openlijk geweld tegen personen
- openlijk geweld tegen personen en goederen
- verzet met geweld tegen personen
- verzet met bedreiging met geweld

De factor 3.01.52, die alleen van toepassing was op het basisdelict bedreiging kan komen te vervallen, omdat deze inhoudelijk niet meer afwijkt van 3.01.16.